

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Umweltorganisation VIRUS - Verein Projektwerkstatt für Umwelt und Soziales, c/o WUK-Umweltbureau**, se sídlem Währingerstr. 59, Wien, Rakouská republika, zastoupený JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Štěpánská 640/45, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 1. 2020, č. j. 30 A 8/2020 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 12. 2019, č. j. JMK 172852/2019, sp. zn. S-JMK 6259/2019 OÚPSŘ, bylo mimo jiné částečně změněno územní rozhodnutí Městského úřadu Mikulov (dále jen „stavební úřad“) ze dne 11. 9. 2018, č. j. MUMI 18034090, sp. zn. STU/9043/2010/ALEL (dále jen „územní rozhodnutí“). Zároveň bylo tímto rozhodnutím zamítnuto odvolání žalobce a dalších účastníků řízení a ve zbytku bylo územní rozhodnutí potvrzeno.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který usnesením ze dne 30. 1. 2020, č. j. 30 A 8/2020 – 29, rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že územním rozhodnutím byla umístěna stavba „*Rychlostní silnice R52, stavba R5206 Perná – st. hranice ČR/Rakousko, zúžená na úsek projektového staničení km 34,555 – km 38,445*“ na pozemcích

v katastrálním území Mikulov na Moravě. Z textu územního rozhodnutí je patrné, že řízení o záměru žadatele Ředitelství silnic a dálnic ČR bylo zahájeno podáním ze dne 25. 2. 2010, tj. v době platnosti a účinnosti zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 416/2009 Sb.“), a že stavební úřad proto vedl řízení „*v režimu opory v ustanovení § 1 odst. 2 a násl. zákona č. 416/2009 Sb.*“. Krajský soud poukázal též na to, že „*označení kategorie rychlostní komunikace R52 přešlo po novele zákona č. 13/1997 Sb. na označení kategorie dálnice (2. třídy); nově lze tedy daný záměr označit za stavbu dálnice D52*“, jak je uvedeno na str. 4 až 5 územního rozhodnutí. Dospěl proto k závěru, že žalobou je napadeno rozhodnutí, kterým se umístuje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb. Místně příslušným soudem k projednání a rozhodnutí věci je proto podle § 7 odst. 4 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě.

III.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle stěžovatele se v posuzované věci jednalo o umístění v zákoně definované liniové stavby. V projednávané věci ale nebylo možné aplikovat zákon č. 416/2009 Sb., neboť ze správního řízení nebylo prokazatelně bez nejmenších pochybností zřejmé, že probíhá podle uvedeného zákona, např. ze žádosti žadatele, z oznámení stavebního úřadu o zahájení řízení, z jasné deklarace v rozhodnutí stavebního úřadu či odvolacího orgánu, z poučení stavebního úřadu a odvolacího orgánu atd. Pouze ve svém rozhodnutí ze dne 11. 9. 2018 odkazuje stavební úřad na tento zákon zhruba 287krát, což však stěžovatel pokládá za irelevantní. K tomu odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, z nichž vyplývá, že pokud ve správním řízení nelze nikde nezpochybnitelně dohledat, že probíhá podle zákona č. 416/2009 Sb., nemůže tomuto zákonu podléhat ani soudní řízení včetně zkrácené lhůty pro podání žaloby. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud konstatoval, že k projednání věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 30 A 8/2020 je příslušný Krajský soud v Brně.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zákon č. 416/2009 Sb. neukládá žadateli povinnost uvést v žádosti, že na ni dopadá tento zákon. Navíc v době zahájení územního řízení, tedy ke dni 25. 2. 2010, zákon č. 416/2009 Sb. v § 2 odst. 1 ještě neobsahoval povinnost informovat účastníky řízení o tom, že se na řízení vztahuje zákon č. 416/2009 Sb. Tato povinnost byla do zákona vložena s účinností od 1. 1. 2018 až novelou provedenou zákonem č. 225/2017 Sb., krom toho se podle přechodných ustanovení má řízení dokončit podle dosavadních právních předpisů. Správní orgány nemají povinnost odůvodnit ve svých rozhodnutích, že územní řízení probíhalo podle zákona č. 416/2009 Sb. Dále poznamenal, že správní orgány obecně nemají povinnost poučit účastníky řízení o možnosti podat žalobu. K rozhodnutím, na která odkazoval stěžovatel, uvedl, že jsou na projednávanou věc nepřiléhavá. Vyjádřil také nesouhlas s požadavkem stěžovatele, aby mu žalovaný nahradil náklady řízení, neboť kasační stížnost byla podána proti usnesení krajského soudu, na které žalovaný nemohl mít žádný vliv.

V.

[5] Nejvyšší správní soud poté posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

pokračování

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Na úvod Nejvyšší správní soud předesílá, že shodnou otázku místní příslušnosti soudu ve vztahu k žalobě proti témuž rozhodnutí žalovaného podanou jiným účastníkem řízení posuzoval již v rozsudcích ze dne 16. 4. 2020, č. j. 6 As 30/2020 – 31, ze dne 28. 4. 2020, č. j. 9 As 58/2020 – 38, a ze dne 4. 5. 2020, č. j. 10 As 78/2020 – 29. S argumentací uvedenou v citovaných rozsudcích se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, a proto ji přebírá i v tomto rozsudku.

[8] Podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb. se dopravní infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumí *stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související*.

[9] Podle § 7 odst. 4 s. ř. s. platí, že *„K řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým se umístuje nebo povoluje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, je příslušný Krajský soud v Ostravě. O těchto žalobách vede řízení specializovaný senát.“*

[10] Z gramatického výkladu § 7 odst. 4 s. ř. s. vyplývá, že výlučná místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě je dána pouze v případě žalob proti rozhodnutím, která byla vydána ve správním řízení, v němž byl aplikován zákon č. 416/2009 Sb. Podstatná pro určení místní příslušnosti podle tohoto ustanovení je tak okolnost, zda správní řízení o umístění či povolení zde vymezených staveb probíhalo podle zákona č. 416/2009 Sb., nikoli okolnost, zda řízení o žalobě bylo zahájeno za účinnosti tohoto zákona (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2019, č. j. Nad 79/2019 - 68, či ze dne 21. 6. 2019, č. j. Nad 88/2019 - 75). V citovaných usneseních zdejší soud dospěl rovněž k závěru, že zákonodárce svěřil specializovanému senátu Krajského soudu v Ostravě příslušnost k rozhodování pouze o omezeném a přesně definovaném okruhu staveb a současně omezil výlučnou místní příslušnost jen na ta řízení o žalobách, která míří proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení, na něž se zákon č. 416/2009 Sb. vztahuje. V rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015 - 295, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„pokud se působnost zákona o urychlení výstavby vztahuje na příslušné správní řízení, musí tato skutečnost vyjít najevo ve správním řízení, resp. musí být zřejmá ze správního rozhodnutí. Není přípustné, aby jeho působnost na dané řízení vyšla najevo až v okamžiku soudního přezkumu“*.

[11] V projednávané věci je sporné, zda v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že správní orgány postupují podle zákona č. 416/2009 Sb. Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení bylo zahájeno za účinnosti tohoto zákona a bylo zřejmé, že se na věc tento zákon vztahuje. To lze vyvodit minimálně z toho, že např. na stranách 153, 154 či 158 územního rozhodnutí je uvedeno, že řízení je vedeno v režimu zákona č. 416/2009 Sb. Minimálně od vydání územního rozhodnutí si mohl být stěžovatel vědom, že řízení probíhá podle tohoto zákona. Argumentace stěžovatele je proto nedůvodná.

[12] Argumentace stěžovatele týkající se informační povinnosti správních orgánů a povinnosti žadatele uvést v žádosti, že se na ni vztahuje zákon č. 416/2009 Sb., míří do věcného posouzení žaloby, a proto se Nejvyšší správní soud k těmto námitkám nevyjadřuje. Zdejší soud k tomu v rozsudku ze dne 16. 4. 2020, č. j. 6 As 30/2020 - 31, v němž posuzoval shodnou otázku místní příslušnosti soudu ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí žalovaného podanou jiným účastníkem řízení, uvedl, že *„[p]odmínky místní příslušnosti však logicky musí být posuzovány při zahájení soudního řízení, neboť směřují k určení soudu, který se má žalobou zabývat, a jejich splnění nemůže být odvíjeno zpětně od posouzení důvodnosti žaloby. Ostatně v procesním právu platí, že nesplnění podmínky místní příslušnosti nepředstavuje vadu řízení, která by způsobovala zmatečnost soudního řízení a nezákonnost soudního rozhodnutí, resp. že se místní příslušnost zkoumá jen na počátku řízení, k námitce účastníka, popř. z podnětu soudu,*

resp. že její nesplnění se zhojí, pokud již soud začal ve věci samé jednat (srov. § 11 odst. 1 větu druhou občanského soudního řádu per analogiam, podle něbož pro určení místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení; srov. též § 105 odst. 1 občanského soudního řádu per analogiam; k uplatnitelnosti těchto procesních norem v soudním řízení správním viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Ačs 156/2006 - 38 z 22. února 2007 či usnesení rozšířeného senátu č.j. Nad 99/2018 - 75 z 20. listopadu 2018).“

[13] Krajský soud v Brně tedy rozhodl správně, že pro projednání věci je místně příslušným soudem Krajský soud v Ostravě, a věc mu postoupil. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[14] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu